

УДК 796.077:159.922.8
DOI 10.7251/NSK1414002P
Оригинални научни рад

Момчило Пелемиш

Универзитет у Источном Сарајеву
Педагошки факултет у Бијељини

Даријан Ујсаси

Универзитет у Новом Саду
Факултет спорта и физичког васпитања Нови Сад

Небојша Митровић*

Универзитет у Источном Сарајеву
Педагошки факултет у Бијељини

Владан Пелемиш

Универзитет у Београду
Уљитељски факултет у Београду

**ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ УЧЕНИКА И УЧЕНИЦА
ПРЕТПУБЕРТЕТСКОГ УЗРАСТА**

***Апстракт:** На узорку од 100 испитаника, 48 ученика и 52 ученице узраста 12 – 13 година из Сремских Карловаца ученика ОШ „23. октобар“ примењен је анонимни анкетни упитник са 6 питања. Прва два питања су била везана за основне податке: пол, узраст, а остала 4 су пружила увид у укључености ученика и ученица у спортска друштва и број тренинга недељно ако се спортом баве, те у каквим условима тренирају. Резултати истраживања указали су да постоје статистички значајне разлике у варијабли Интензитет бављења кинезиолошким активностима ($p=0,00$) и Место бављења кинезиолошким активностима ($p=0,00$) у корист дечака. У погледу Укључености у ваншколску спортску активност и варијабли за процену недељних тренинга (Недељни тренинг бављења кинезиолошким активностима) статистички значајне разлике нису уочене. Може се закључити да су дечаки у Сремским Карловцима више заинтересовани за укључивање у спортске клубове у овом узрасту и имају више интересовања за спортску активност и бављење спортом од девојчица.*

***Кључне речи:** адолесцентски узраст, спортска активност, ставови, број тренинга.*

* nebojsa.mitrovic@pfb.ues.rs.ba

Увод

Основне школе су важан и једини фактор институционалног васпитања и образовања као и окупљања и пожељне социјализације деце и омладине. У тој се делатности посебна пажња посвећује управо кинезиолошким активностима из основног разлога што је синдром некретања (хипокинезије) присутан и на овим просторима као и у свету и 2011. године, према подацима Светске здравствене организације (WHO), проглашен је првим узрочником настајање незаразних болести у свету. „Наиме, ако се процес хипокинезије савременог човека настави досадашњим темпом, не само да ће здравље бити још угроженије, него се може догодити да му већ сутра лекар пропише кретање као лек” (Findak, Prskalo, 2003). Популација ученика свих узраста захваћена је хипокинезијом, без обзира на место становања, што произилази из седентарног начина живота што уз обиље хране најчешће непотврђеног порекла и повећаном интелектуалном и емоционалном активношћу (Nagyová, Ramacsay, 1999) представља мултиплицирани проблем.

Ваншколске активности организују се, између осталог, ради потпунијег и успешнијег остваривања образовања, социјализације младих и развијања индивидуалних способности. Исте су у великој мери и зависне од развијености спортског живота средине у којој школа делује. Оне ће им пружити боље просторне и материјалне услове за даље напредовање и усавршавање у одабраној спортској активности. Спорт је, између осталог, врло важан фактор у превенцији настајања болести. Сваку заједницу и друштво треба да интересује стање омладине и деце и њихов однос према животним навикама у које се мора убрајати и спортска активност, здравствено стање деце итд. Посебно забрињава слика међу младима који су свесни опасности од пушења, али те опасности не повезују са сопственим пушачким искуствима. Трендови пушења цигарета су у порасту код оба пола, а дјевојчице су се по учесталости изједначиле с дечацима (Videmšek, 2002). Трендови слабије посете деце спортским клубовима могу се повезати и са немогућношћу родитеља да децу довозе и одвозе на тренинге што у већим срединама представља велики проблем (Hull, Garcia, Kolen & Robertson, 2014). Значај промоције здравља циљане групе деце треба да највећи у што ранијем детињству и везује се за предшколски и млађи школски узраст. Прекомерна тежина и гојазност, односно аспекти здраве исхране и користима физичке активности нису свим ученицима и њиховим родитељима приближени на адекватан начин, па се и то може сматрати једним од разлога слабијег укључивања деце у одређене спортске клубове, што се на крају одражава и на целокупну физичку активност деце, те се она уско доводи у

везу са лошим животним навикама и гојазношћу деце (Gualdi-Russo, Zaccagni, Manzon, Masotti, Rinaldo & Khyatti, 2014). Са аспекта различитог социјалног статуса, постоје разлике у укључивању деце у спортске активности у Шведској (Magnusson, Hallmyr Lewis, Smaga-Blom, Lissner & Pickering, 2014)

Сатница предмета часова физичке и здравствене културе у редовној настави је остала недовољна (три часа недељно, два часа физичког васпитања и један час слободних спортских активности за ученике од 5. до 8. разреда) у односу на хипокинезију и све мању потребу за кретањем омладине, јер им је све доступно за тили час преко интернета), што је разлог више потицања рада школских спортских друштава. Спортска друштва постоје, али их деца све мање посећују након редовних часова физичког васпитања (Anderson, 1996). Спортска друштва делују у оквиру наставног процеса кроз ваннаставне школске активности, али су данас она у Војводини постала места где деца нерадо одлазе.

О великој пасивности школске деце потврђује и резултати истраживања Бадрића, Барића и Гелемановића (2007), који доказују да 61% ученика нису укључени ни у један вид спортске афирмације, док је 25% ученица (врло низак проценат), значи да се само једна четвртина испитаница активно бави спортом ван школе. Сличне резултате показује Anderssen у нешто ранијој објављеној студији на популацији деце (1996) у Мађарској где већина деце довољно не познаје вредност и не практикује довољно телесно вежбање те да им је генерално слабији здравствени статус. Истраживање Хоргана (2005) показује да 39% дечака и 58% девојчица узраста од 7 до 18 године не спроводи препоручену активност од најмање једног сата дневно. Наводећи позитивне енглеске примере Донован и сарадници (2006), у прилог вежбању у којем средишње место има дете и с посебним нагласком ка здрављу, истичу партнерски однос с локалном заједницом.

У односу на досадашња истраживања, постоји потреба за утврђивањем нивоа укључивања у спортске клубове, друштва, деце старијег школског узраста из Сремских Карловаца. Предмет рада је представљао интензитет бављења кинезиолошким активностима, укљученост у ван школске спортске активности, место одржавања спортских активности, број тренинга недељно.

Циљ овог рада треба да утврди укљученост ученика и ученица у ваншколске спортске активности, интензитет бављења кинезиолошким активностима, место одржавања спортских активности и број тренинга недељно код деце која се баве спортом.

Постављена нулта хипотеза у овом истраживању гласи H_0 : не постоји статистички значајна разлика између дечака и девојчица у погледу

бављења спортом као и интензитету бављења кинезиолшким активностима, спортским активностима, места обављања спортских активности тренирању и броја недељних тренинга.

Метод

Узорак испитаника (ентитета)

Узорак испитаника чинило је 48 дечака и 52 девојчица О Ш „23. октобар“ из Сремских Карловаца, узраста 12 – 13 година. Сви испитаници су били ученици шестих разреда ове основне школе. Истраживање је било спроведено у току школске 2013/2014. године.

Узорак варијабли

У истраживању је био употребљен анонимни анкетни упитник с 6 питања. Прва два питања су била везана за основне податке: пол, узраст, а остала четири су пружила увид у укључености ученика и ученица у спортска друштва и број тренинга недељно, ако се баве спортом у каквим условима тренирају. Указивала су нам индиректно на ниво физичке активности деце.

Опис мерног поступка

За утврђивање интензитета бављења кинезиолшким активностима била је кориштена Терстонова скала процене. За резултат се узимала вредност заокруженог одговора (испитаник је могао да одабере у овом случају само један одговор и њега је заокружио у понуђеном питању) што је представљало резултат у овом питању (варијабли):

1. Мрзим сваку физичку активност.
2. Телесним вежбањем се бавим када немам паметнија посла.
3. Само понекад имам жељу да се бавим телесним вежбањем.
4. Нисам укључен/а у спортско друштво, али се редовно бавим телесним вежбањем по два или три сата недељно.
5. Такмичим се само ради забаве.
6. И онда када сам спречен/а да се бавим телесним вежбањем, увек мислим на спорт.
7. Годинама сам активан/и члан спортског друштва.
8. Спортско друштво је мој други дом.
9. Тренирам пет и више пута недељно у трајању од две или више година.
10. Тренинг нисам прекидао/ла ни после наступа на кадетском првенству државе.
11. Свакодневно тренирам и члан сам државне репрезентације.

Затим су у упитнику била постављена питања везана за укљученост у ваншколску спортску активност:

1. Не бавим се спортом уопште.
2. Бавим се рекреативним видовима спорта: возим бицикл, ролере, идем у теретану, аеробик и сличне активности.
3. Ја се активно бавим спортом - тренирам при неком спортском клубу.

За резултат се узимала вредност заокруженог ајтема (испитаник је заокружио један одговор), што је представљало резултат овога питања.

Да би се утврдило у каквим објектима и где тренирају ученици укључени у кинезиолошке активности било им је понуђено 5 питања, а они су могли заокружити само 1 одговор, што је представљало резултат у овом тесту:

1. Бавим се спортским активностима на улици, поред реке, ливаде.
2. Бавим се спортским активностима на отвореним спортским теренима (двориште школе, хале).
3. Бавим се спортским активностима на базену.
4. Бавим се спортским активностима у теретани.
5. Бавим се спортским активностима у сали школе, спортској хали.

Да би се утврдило колико пута недељно деца тренирају, испитаници су могли заокружити само један одговор (што је представљало резултат у овом тесту):

1. Не бавим се спортским активностима уопште.
2. Бавим се спортским активностима (тренирам) 1 недељно.
3. Бавим се спортским активностима (тренирам) 3 пута недељно.
4. Бавим се спортским активностима (тренирам) 5 и више пута недељно.

Методe обраде података

Уз одређивање фреквенција одговора интензитета бављења кинезиолошким активностима, укључености у ваншколске спортске активности, месту бављења спортским активностима и недељним тренинзима, посебно за дечаке и девојчице, био је примењен и Хи-квadrat тест како би се утврдило да ли добијене фреквенције одступају од очекиваних фреквенција које су постављене помоћу хипотезе.

Резултати

Вредности Хи-квadrat теста за варијаблу Интензитет бављења кинезиолошким активностима (Табела бр. 1), је указао на постојање

статистички значајних разлика ($p=0,00$) између дечака и девојчица из Сремских Карловаца у корист дечака. Да мрзи сваку физичку активност изјаснило се 6 анкетираних дечака и 10 анкетираних девојчица (укупно 16% анкетираних ученика). Телесним вежбањем се бави када нема паметнија посла 11 дечака и 14 девојчица (четвртина анкетираних, односно 25%). Само понекад имам жељу да се бавим физичким вежбањем каже 5 девојчица и ниједан анкетирани дечак. Одговор да није укључен у спортско друштво дало је 10 дечака и 6 девојчица. Процент од 16% неукључених ученика и ученица у спортска друштва би требало да буде мањи и потребно је урадити нешто у вези с тим у скоријој будућности. То је посао свих, почевши од родитеља, па до наставника у основним школама, преко људи у локалној самоуправи. Ради забаве се такмичи приближно исти број дечака и девојчица (6 дечака и 7 девојчица). Да увек мисли на спорт изјаснила се само једна девојчица и ниједан дечак. Као дугогодишњи активни чланови спортских друштава изјаснило се 11 дечака и 2 девојчице (укупно 13%). Мали проценат девојчица, у мањој средини као што су то Сремски Карловци, је укључен у спортска друштва због услова околине и утицаја средине на могућности бављења спортским активностима. Најпопуларнији је фудбалски клуб (ФК „Стражилово“), затим мушки одбојкашки клуб (ОК „Стражилово“), док девојчице немају материјалне услове да путују до оближњег већег града (Новог Сада). Иза оваквог процента стоји и све мања заинтересованост девојчица за бављењем спортом и све већа ослобођеност ученица од наставе физичког васпитања (у истраживању Јоргића Веселиновићке, 2008 су показали да чак 40% ученика увек или понекад изостаје са часова физичког васпитања, при чему је то нарочито изражено код девојчица). Ниједан дечак није се изјаснио да тренира 5 пута недељно у трајању од најмање две године, али јесте 7 девојчица. Може се претпоставити да су то особе које посећују фитнес центре, јер није било толико анкетираних ученица укључених у спортска друштва. Два дечака су се изјаснила да нису прекидала тренинг ни после наступа на кадетском првенству и исто толико да су чланови државне репрезентације. Истовремено се ниједна девојчица није изјаснила позитивно. Овај податак упућује на рано одустајање девојчица да истрају у неком спорту. Са уласком у пубертет њихова интересовања се смењују и спорт им је на последњем месту.

Табела бр. 1 Контингенцијска табела Интензитета бављења кинезиолошким активностима

Варијабла		дечаци	девојчице	укупно
Мрзим сваку физичку активност	Оцена	6	10	16

	% инт. бав. кинези. акт.	37,5	62,5	100
Телесним вежбањем се бавим када немам паметнија посла	Оцена	11	14	25
	% инт. бав. кинези. акт.	44	56	100
Само понекад имам жељу да се бавим телесним вежбањем	Оцена	0	5	5
	% инт. бав. кинези. акт.	0,0	100	100
Нисам укључен/а у спортско друштво, али се редовно бавим телесним вежбањем по два или три сата недељно	Оцена	10	6	16
	% инт. бав. кинези. акт.	62,5	37,5	100
Такмичим се само ради забаве	Оцена	6	7	13
	% инт. бав. кинези. акт.	46,2	53,8	100
И онда када сам спречен/а да се бавим телесним вежбањем, увек мислим на спорт	Оцена	0	1	1
	% инт. бав. кинези. акт.	0,0	100	100
Годинама сам активан/и члан спортског друштва	Оцена	11	2	13
	% инт. бав. кинези. акт.	84,6	15,4	100
Тренирам пет и више пута недељно у трајању од две или више година	Оцена	0	7	7
	% инт. бав. кинези. акт.	0,0	100	100
Тренинг нисам прекидао/ла ни после наступа на кадетском првенству државе	Оцена	2	0	2
	% инт. бав. кинези. акт.	100	0,0	100
Свакодневно тренирам и члан сам државне репрезентације	Оцена	2	0	2
	% инт. бав. кинези. акт.	100	0,0	100

$$\chi^2=25,55$$

$$p=0,00$$

$$df=1$$

Легенда: χ^2 – Хи-квадрат; p- ниво статистичке значајности Ни-квадрата; df – степени слободe

У варијабли Укљученост у ваншколску спортску активност (Табела бр. 2) помоћу χ^2 теста утврђено је да не постоје статистички значајне разлике ($p=0,25$) између дечка и девојчица из Сремских Карловаца. Да се спортом не бави изјаснило се 14 дечака и 20 девојчица (укупно 34% од укупно анкетираних ученика). Да се рекреативно бави спортским активностима, изјаснило се 19 дечака и 23 девојчице (укупно 42% испитаника). Да се активно бави спортом и да тренира при неком спортском клубу, изјаснило се 15 дечака и 9 девојчица, односно 24 анкетирана испитаника (24%). Ово је изузетно мали проценат деце укључених у спортске клубове. У неким већим акционим плановима за развој локалних заједница требало би ставити акценат на веће омасовљавање деце спортским активностима и укључивање

деце у спортске клубове што раније, како би се стекле навике за редовним телесним вежбањем и створила позитивна брига о свом телу и здрављу.

Табела бр. 2 Контингенцијска табела Укључености у ваншколску спортску активност

Варијабла		дечаци	девојчице	укупно
Не бавим се спортом уопште	Оцена	14	20	34
	%ван.школ.акт	41,2	58,8	100
Бавим се рекреативним видовима спорта: возим бицикл, ролере, идем у теретану, аеробик и сличне активности	Оцена	19	23	42
	%ван.школ.акт	45,2	54,8	100
Ја се активно бавим спортом - тренирам у неком спортском клубу	Оцена	15	9	24
	%ван.школ.акт	62,5	37,5	100

$$\chi^2=2,78 \quad p=0,25 \quad df=2$$

Резултати Табеле бр. 3 указују на постојање статистички значајних разлика ($p=0,00$) у варијабли за процену места реализовања кинезиолошких активности (Место бављења кинезиолошким активностима) између дечака и девојчица из Сремских Карловаца адолесцентног узраста. Да се кинезиолошким спортским активностима бави на ливади, поред реке или улици изјаснило се 20 дечака и 26 девојчица (укупно 46%, што би значило скоро половина испитаника). Престпостављамо да су то активности у виду шетње, лаганог трчања, цогирања или вожње ролера и бицикла. Да спортске активности упражњава на отвореним спортским теренима школе, вртића и сличних објеката, определило се 11 девојчица и само 1 дечак. Да одлази на базен на тренинг или рекреацију, изјаснило се 8 дечака и ниједна девојчица (укупно 8%). У теретану одлази 9 дечака и 7 девојчица од укупног броја анкетираних испитаника (укупно 16%). У спортским салама, халама и затвореним објектима за реализацију тренинга, тренира 10 дечака и 8 девојчица (укупно 18%). Може се констатовати да више дечака своје активности обавља у адекватним условима, као што су базен, спортске сале и хале, теретане, а проистекла разлика се може приписати бољим условима за организацију фудбалских, рукометних утакмица, тренинга, где дечаци чине

доминанту популацију у односу на особе женског пола. Такође се може придодати и мања заинтересованост девојчица у спортским активностима.

Табела бр. 3 Контингенцијска табела Место бављења кинезиолошким активностима

Варијабла		1	2	Укупно
Бавим се спортским активностима на улици, поред реке, ливади	Оцена	20	26	46
	% мест.бав.акт.	43,5	56,5	100
Бавим се спортским активностима на отвореним спортским теренима	Оцена	1	11	12
	% мест.бав.акт.	8,3	91,7	100
Бавим се спортским активностима на базену	Оцена	8	0	8
	% мест.бав.акт.	100	0,0	100
Бавим се спортским активностима у теретани	Оцена	9	7	16
	% мест.бав.акт.	56,2	43,8	100
Бавим се спортским активностима у сали школе, спортске хале	Оцена	10	8	18
	% мест.бав.акт.	55,6	44,4	100

$$\chi^2=17,46 \quad p=0,00 \quad df=1$$

У Табели бр. 4 су представљене фреквенције за варијаблу Недељни тренинзи бављења кинезиолошким активностима и вредности Хи-квадрат теста. Вредности Хи квадрат теста су указале да у овој варијабли не постоје статистички значајне разлике између испитаника различитог пола у броју тренинга недељно. Испитаници различитог пола су се изјаснили за сличне резултате. Да се спортом не бави уопште, изјаснило се 15 дечака и 24 девојчице. Изузетно је висок проценат оваквог броја анкетираних ученика (39%). Да се спортским активностима бави само једном недељно, било је 8 дечака и 10 девојчица. Претпостављамо да су то испитаници који одлазе можда на базен или на трчање једном недељно, ради рекреације, дружења или забаве. Тренинге три пута недељно реализује 19 дечака и 17 девојчица. Ови тренинзи могу бити тренинзи у спортским удружењима, клубовима, али могу бити и самостално одласци у теретану, базен или цогирање. Овај проценат (36%) је охрабрујући, иако није било толико испитаника укључених

у спортска друштва (13% Табела бр. 1, питање 7). У анонимној анкети укупно су се 6 дечака и само 1 девојчица изјаснили да тренирају 5 пута недељно.

Табела бр. 4 Контингенцијска табела Недељних тренинга бављења кинезиолошким активностима

Варијабла		дечаки	девојчице	укупно
Не бавим се спортским активностима уопште	Оцена	15	24	39
	% кол. трен.	38,5	61,5	100
Бавим се спортским активностима (тренирам) 1 недељно	Оцена	8	10	18
	% кол. трен.	44,4	55,6	100
Бавим се спортским активностима (тренирам) 3 пута недељно	Оцена	19	17	36
	% кол. трен.	52,8	47,2	100
Бавим се спортским активностима (тренирам) 5 и више пута недељно	Оцена	6	1	7
	% кол. трен.	85,7	14,3	100

$$\chi^2=5,83 \text{ } p=0,12 \text{ } df=1$$

Дискусија

На основу резултата спроведеног истраживања може се закључити да је стање на подручју општине Сремски Карловци, као и у целој Републици Србији, врло забрањавајуће у погледу спортске активности младих и њиховог ангажовања у спортским друштвима и клубовима. Ово је последица малог броја укључених ученика и ученица у спортска друштва (13%), а мали је проценат испитаника укључених у ваншколске спортске активности који се активно баве спортом (24%). Мање од једне четвртине анкетираних испитаника су чланови спортских клубова и активно тренирају неки спорт. Како је истраживање спроведено на ученицима осмих разреда, претпоставља се да је требало да они већ стекну навику и упознају важност свакодневног телесног вежбања, резултати су још више поражавајући.

На основу резултата варијабле за процену места обављања спортским активностима, може се уочити да је највећи проценат оних испитаника (46%), који своје спортске активности обављају на ливади, поред реке, а најмањи на базенима. Вероватно су то рекреативни вежбачи или вежбачице, који упражњавају вожњу бицикла, ролера или цогирају. У овој

варијабли су уочене и статистички значајне разлике у корист дечака, који више тренирају у затвореном простору, у односу на девојчице које своје активности обављају на отвореном простору.

Такође су уочене статистички значајне разлике у варијабли за процену Интензитета бављења кинезиолошким активностима у корист дечака. Спортске активности које упражњавају дечаци се углавном одвијају на базену или у затвореном простору или на фудбалским теренима, па је и више укључених дечака у спортске клубове у Сремским Карловцима или у Новом Саду. Поред тога девојчице поседују мање интресевања за било каквим видовима спортских активности, те их спорт и спортска дешавања скоро да и не интересују. Не путују до оближњег града на тренинге из различитих разлога (материјални, социјални, нису довољно мотивисане). Услови живота у Сремским Карловцима обезбеђују више могућности за укључивање дечака у спортске клубове, као што су ФК „Стражилово“, ОК „Стражилово“, многи карате клубови који укључују у своје окриље више дечака и омогућују им активно бављење спортом. Мала је заступљеност дворанских простора и спортова у које би могле да се укључе девојчице.

Стручни рад високо образованих кинезиолога, професора физичког васпитања, тренера у клубовима треба бити предуслов квалитетног рада. Никако се не сме задовољити с малим бројем сати тренинга и бројем ученика укључених у њих, с обзиром на тенденцију Министарства науке образовања и спорта о потреби укључивања ученика у већем броју у спортске активности као и тражење могућности да спортски објекти буду на располагању ученицима у већем временском трајању него сада. Резултати овога истраживања потврђују истраживања Бадрића, Барића и Гелемановића (2007) који су своје истраживање спровели у Републици Хрватској. Али и потврђују претње шведских стручњака да се јавља јаз у здравственом (физичком) аспекту деце различитих статуса. Јер можда постоји могућност, што би требало да буде предмет даљих студија на ову тему, да се одређена популација деце и не може бавити спортом због материјалних средстава. Ову чињеницу треба узети у обзир када се коментаришу резултати укључивања деце у спортске клубове, јер сви они наплаћују чланарину.

Генерални закључак овог истраживања би могао да се односи на задатке основне школе, да оне уведу промене како би дошло до напредовања према систему образовања за већу укљученост ученика у школске секције или спортска друштва. На тај начин се стварају навике за редовним бављењем спортом у току живота. Не би дошло до мале заступљености ученика који се активно баве спортом и имају позитивне ставове о њему, те би се добило здравије друштво, што би се пројектовало на здравију омладину и позитивне ставове о животу. Осим школе ову обавезу морају прихватити и

локална заједница, те утицати да се управо спектар спортских садржаја у Сремским Карловцима повећа (стипендирањем или финансирањем већег броја мањих спортских клубова), али уважавати стручне савете квалификованих људи из области спорта и рекреације.

Литература

- Andersen, D. (1996). Health and physical education in Hungary: a status report. *Sport Journal*, 32 (2): 40 – 42.
- Badrić, M., Barić, A. i Gelemanović, I. (2007). Uključenost učenika u školska športska društva na području posebne državne skrbi. U V. Findak (ur.) Zborniku radova „*Antropološke metodičke, metodološke i stručne preptostavke rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije*“ (str. 395 – 399). Poreč: Hrvatski Kineziološki savez.
- Donovan, M., Jones, G. and Hardman, K. (2006). Physical Education and Sport in England: Dualism, Partnership and Delivery Provision. *Kinesiology*, 38 (1), 16 – 27.
- Findak, V., Prskalo, I. (2003). Kineziološko gledište o suvremenoj odgojnoj i obrazovnoj problematici. U H. Vrgoč (ur.) Zborniku radova „*Četvrti sabor pedagoga Hrvatske – Odgoj obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva*“ (str. 143 – 148) Zagreb: Hrvatski pedagoško književni zbor.
- Article I Gualdi-Russo, E., Zaccagni, L., Manzon, V.S., Masotti, S., Rinaldo, N. & Khyatti, M. (2014). Obesity and physical activity in children of immigrants. *Europe Journal of Public Health*, 1 40 – 46.
- Horgan G. (2005). Healthier lifestyles series: 1. Exercise for children. *Journal of Family Health Care*, 15 (1): 15 – 17.
- Article I Hull, E.E., Garcia, J.M., Kolen,A.M. & Robertson, R:J. (2014). Parenthood and Physical Activity in Young Adults: A Qualitative Study. *Journal of Physical Activity and Health* (Epub ahead of print).
- Jorgić, B. i Veselinović, N. (2008). Izostajanje učenika sa nastavefizičkog vaspitanjau nižim gimnazijama. *Nastava i vaspitanje*, 57 (2): 175 – 183.
- Magnusson, M., Hallmyr Lewis, M., Smaga-Blom, M., Lissner, L. & Pickering, C. (2014). Health Equilibrium Initiative: a public health intervention to narrow the health gap and promote a healthy weight in Swedish children. *BMC Public Health*, 14(1) 763 – 773.

- Nagyová, L., & Ramacsay, L. (1999). The occurrence of the risk factors and health problems of people. In D. Milanović (ed.) „*Proceedings Book of the 2nd International Scientific Conference “Kinesiology for the 21st Century”*” (pp. 349 – 351). Zagreb: Faculty of Physical Edukations, University of Zagreb.
- Videmšek, M. (2002). Sport activities and smoking habits among schoolchildren. *Kinesiology*, 34, 134 – 140.

Momčilo Pelemiš, Darijan Ujsasi, Nebojša Mitrović, Vladan Pelemiš

PHYSICAL ACTIVITY OF STUDENTS BEFORE PUBERTY AGE

Summary

An anonymous questionnaire with six questions was applied on a sample of 100 respondents, 48 students and 52 female students at the age of 12-13, from “23 October“ Elementary School in Sremski Karlovci. The first two questions were related to the basic data: gender, age, and the other four provided an insight into the involvement of boys and girls in sports clubs and how many time a week and under which conditions they train, if they play any sports activity at all. The research results indicated that there were statistically significant differences in the variable Intensity of practicing kinesiology activities ($p = 0.00$) and the Place of practicing kinesiology activities ($p = 0.00$) in favor of boys. In terms of involvement in extracurricular sports activities and variables for the assessment of weekly practicing kinesiology activities statistically significant differences were not observed. It can be concluded that boys from Sremski Karlovci are more interested in joining sports clubs at this age and that they are more interested in sports activities.

Key words: *adolescent age, sports activity.*